ՊԵՇԻՆՃԻ—ՍԷՆԷ ՆՈՒՄԷՐՕ—181 ՃՈՒՄԱՆ ԷՐԹԷՍԻ 9 — ՄԱՐԹ 1857

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ

ՀԱՅԱՏԻՍ

Իշխող Մէջմուայը Հավատոխ, հէր հաքիթա ճուման Էրթէսի կիւնէրի տաղրթըլաճագ տրը։

Սէնէսի բէշին օլարագ • Գայիմ	150	ղուրուշ։
Ալթը այլըղը քէղալիք	» 80	»
Իւչ այլըղը քէղալիք	» 40	»
Վէ պիր նուսխրօսու • • • • • • • • • • • • •		3 ½
Տաշրաար իշխուն պէհէր նուսխրօսունա		20 փարա

բօսթա մասրաֆը ղամի օլունուր։

Իլանթըն պէհէր սրբաար պիր տէֆալըգ 80 փար
Իքի տէֆա իշխուն պէհէր տէֆաարնա • • 60 »
Իւչ տէֆա իշխուն պէհէր տէֆաարնա • • 40 »
Իւչ տէֆատան զիատէ օլան, վէ ղայէթ ուզուն իլա-նաթ իշխուն այրրճա բաղարլըգ օլունուր։
Տաշրատան կէլէն մէքթուպ վէ իլանաթըն բօսթա մէսարիֆլէրի, կէ օնտէրէնլէրին լուզէրինէ օղուսպա մահալտէ պէյան օլունուր։

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ, ՊԷԼԷՏԻՅԷ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՎԷ ՄԷՎԱՏԸ ԾԱՓՈՒԱՅԸ ՍԱՅՅԻԲԷՅԻ ՄԻՈՒԹԱԼԻԳ ՎԱԶԷԹԱ

ԱՍԻԹԱՆԷ 9 ՄԱՐԹ

ԹԷՎՃԻՀԱԹԸ ՍԷՆԻՅԷ

— Մէարիֆի ումումիյէ միւշիրլիյի, Թանզիմաթ մէճլիսի ազաը սապրգ, տէվլէթլու Սամի բաշա հազրէթլէրինէ։

— Սէնէյի Թանզիմաթ ազաըզը, միւմէյզէրը սապրը Ալի սապրգ ութուֆէթլու Շէվքէթ պէյ հազրէթլէրինէ մնա բիւթպէի վէզիրէթ։

— Տաամի Նազըրլըզը, (չավուշ պաշըզբ) մէճլիսի վայա ազաը սապրգ Ասիմա Վէֆիզ էֆէնտի հազրէթլէրինէ մնա բիւթպէի պալա։

— Սէճլիսի վայա ազաըզը, Տաամի Նազըրը սապրգ ութուֆէթլու Էսատ ճէմալ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Բիւթպէյի պալա, մէճլիսի վայա ազասպան ութուֆէթլու Սիմիթալ էֆէնտի հազրէթլէրինէ։

— Ամէանի միվանը հիմայուն վէքիլէթի, սաատէթլու Բաաֆ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ իհաղ վէ թէվճիհ պայրաղը։

Մէղբիւր մէարիֆի ումումիյէ նէզարէթի, պիր եէնի միւքէլալըգ ուլուպ, մէկթէպ վէ մէզհէպէ միւթաալիգ մէսալիհէ նէզարէթի շամիլ օլաճագ տրը տէնիյօր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՏԱԽԻԼԻՅԷ

— Մահը շապանին եիրմիսինէն սօղաա, պապը սէրասքէրի վէ Թօփխանէ վէ Թէրսանէի ամիրէ սապէրի խէթիպատաղէրի հուզուրու հազրէթը Շահանէտէ իձրա օլունուպ, մահը մէզկուրուն եիրմի սէքիզինէ սօղրուսախի, իւչ նիքեահ ալայը պիրէն իձրա օլունաճագ տրը։

Նիքեահլարը սէրասէթ օլան սէլամլիքի ալիսէթիւշշան հազրաթներն իսմիլերի, վէ Թարիխի վէլատէթլէրի, վէ նիքեահ օլաճագլարը բաշալէր հազրաթներն իսմիլերի իլէ պէրաբէր պէր վէձհը աթի պէյան օլունուր։

Տէվլէթլու իսմէթլու, Ռէֆիէ Սուլթան հազրէթլէրի, Թարիխի վէլատէթի • ՌՀԾՎ զիլհիճճէ ՀՏ եանի 1842 ալաֆրանկա փեբրուար 6, միւշարալէյհա հազրէթը Շէհրիարի վէ գաբուսատանը տէրեա տէվլէթլու ուպուհէթլու Սէհմիմէտ Ալի բաշազատէ Իսահէմ բաշա հազրէթլէրինէ նիքեահ օլաճագ տրը։

Տէվլէթլու իսմէթլու Ռէմիզէ Սուլթան հազրէթլէրի։ Թարիխի վէլատէթի, ՌՀԾԹ զիլքէաղ ՀԱ եանի, 1843 աղոսթոս 18։ Միւշարալէյհա, տամատը հազրէթը Շէհրիարի, վէ հալա Թօփխանէի ամիրէ միւշիրի տէվլէթլու ուԹուֆէթլու Ֆէթհի բաշազատէ Մահմուտ Ռէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինէ նիքեահ օլաճագ տրը։

Տէվլէթլու իսմէթլու Միհնիրէ Սուլթան հազրէթլէրի։ Թարիխի վէլատէթի, ՌՀԾԹ զիլհիճճէ ՀՈ եանի 1844 դեկտեմբեր 9։ Միւշարալէյհա հազրէթլէրի, սապրգ Մըսրը վալիսի միւթէվէֆա Ալպպաս բաշազատէ Իշհամի բաշա հազրէթլէրինէ նիքեահ օլաճագ տրը։

Մէկբիւր նիքեահ ալայլարընդն պիրինճիսի Թէրսանէի ամիրէ սիվանիսանէսինէն չըգրպ, Ալաթա ճատատէսինէն Թօփխանէի ամիրէյէ վասլ օլաճագ, վէ օրատա հազրը օլան սիկէր լիքի ալայ իլէ տախի պիրլէշիպ, սէրայը հիմայունէ ազիմէթ իսէճէք տրը։

Վէ պայրամատան օն պէշ կիւն սօղրա, եանի մահը շէվվալան օն պէշինճի կիւնիւ, տէօրթ Շահզատէ հազրէթլէրինին սիւննէթ սիւնիւնլէրինէ, վէ եալնըզ միւշարալէյհա Էվֆիսէ Սուլթան հազրէթլէրինին տախի սուրու բիւրսուրլէրինէ պաշլանաճագ տրը։

Իշիմէ սիւննէթ ճէմիսէթլէրի իճրա օլունաճագ Շահզատէ կեանը ճիվանպախթան իսմէրի վէ Թարիխի վէլատէթլէրի։

Տէվլէթլու նէճապէթլու Մէհէմմէտ Էրէշատ էֆէնտի հազրէթլէրի, Թարիխի վէլատէթլէրի • ՌՀԾ • շէվվալ ՀՌ (1844 նոյեմբեր 3)։

Տէվլէթլու նէճապէթլու Ահմէտ Բէհմէտատին էֆէնտի հազրէթլէրի Թարիխի վէլատէթլէրի • ՌՀԾԷ շաբան ՌԷ (1847 դեկտեմբեր 3)։

Տէվլէթլու նէճապէթլու Մէհէմմէտ Պիւրհանէտտին էֆէնտի հազրէթլէրի, Թարիխի վէլատէթի • ՌՀԾՀ ռէճէպ Ռ (1849 մայիս 23)։

Տէվլէթլու նէճապէթլու Լութֆատին էֆէնտի հազրէթլէրի, Թարիխի վէլատէթի, ՌՀԾՈ ճէմազիլախիրը Ջ (1851 ապրիլ 14 •)

— Շահզատէկեանը ճիվանպախթան վէ սէլամիյէնի ալիսէթիւշշան հազրէթլէրինին սիւննէթ վէ վէլիմէ ճէմիսէթլէրի էանատանա, էսհապը մանասպ վէ ռիւթպէտէն օլան պէնտէկեանըն աճիզանէ պիրբէր հէսիյէ Թագսիմ իթիմէլէրի մուճիպի իքիթիսարլէրի իսէ տէ, պու տէֆա պու հէսիյէ մատատէսի Թէրաֆը հազրէթը Շահանէտէն աֆվ պույրուլուպ, պու ժագուլէ հէսիյէլէրին Թագսիմի պատաղին մէմնու օլուպ, քէյֆիյէթ լազըմ կէլէնլէրէ տախի պիլդիրիլմիշ տրը։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԷՃՆԷՊԻՅԷ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ։ Բաֆֆէի էրսպապը բօլԹիգանը նազարը ուզգաթը պու էանատէ ԻնկիլԹէրրա իւզէրինէ ճէլպ օլունմուշ տուր։ Կէչէնտէ Թէլեգրաֆ վասէթասը իլէ վաբիա օլան պիր հավատիսէ նազարէն, բէիսի վիւքէլա Լորտ Բալմէրսթօն միլէթ վէքիլէրի մէճլիսինատէ, բօլԹիգասը հագգընտա էքսէրսիսէթ ուլամայլը, քէնտիսինէ մուխալիֆ օլան Թէրաֆըն օն եէտի բէյ իլէ, քէնտի Թէրաֆտարլարընա զլդէպէ իԹամիի, մայիւմ օլմուշ տուր։ Մուախարէն Լ օնարատան կէլէն զաղէթալէր պունուն պաղը Թաֆսիլաթընը, պիլդիրէ պէյան իԹմիշ լէր տիր քի, պէր վէճհը աթի Թարիֆ օլունաճագ տրը։

Լ օրտ Բալմէրսթօն պիր դաչ սէնէլէրտիր պաշ վէքիլ օլալրատան պէրու, հէմէն հէր խուսուսատա բաբամէնթ մէճլիսինատէ պիր պէյիք էքսէրսիսէթ պուլամայլը, միւզաքէրատթատ տայիմա իւչ պէշ բէյ զիյատէլիսի իլէ մուխալիֆ կիւրիւհինէ զալէպէ իԹմիշ իտի։ Պու գատար պիր քիւչիք էքսէրսիսէթ Լ օրտ Բալմէրսթօնատան պաշգա հանկը բէյիսի վիւքէլա օլսա քէք գօլայ տիշիւրէպիլիրիտի, լաքին Լ օրտուս միւշարալէյհին միւԹէհայիրլէրինատէն օլմարըմըզ հալտէ տախի տէյէպիլիրիզ քի, պու էանատէ Լ օնարատա էմատալինէ գրյասէն պունատան նուֆուզու, պունատան ճէրպէզէլի, վէ պունատան տագիգ պիր քիմսէ պուլունմատըզընատան, մէճլիսէրտէ հէր նէ գատար աղ պիր էքսէրսիսէթ պուլմագատա իսէ տէ, պունուն մուզայիրի ԻնկիլԹէրրա ահալիսինատէն վէ խուսուսի իլէ էանաֆ վէ էհլը զատաթ Թէրաֆընատան միշահէտէ իԹիմսի խիւլուս վէ Թէվճիհ աղ վիքլայա վագի օլմուշ տուր։ Իմտի Լ օրտ Բալմէրսթօնուն կէմիսի հէրնէ գատար իրի վէ գապարմըշ տաղալար իւզէրինատէ պուլունմուշ իսէ տէ, բիւզկեար շիատէթլի օլմատըզընատան, Ռուսիա մէսէլէսինէն Թա Լ մէմ մէսէլէսինէ գատար կէմիսինի ուսԹատա մանսօրատար իլէ եիբրիԹիպ, նիհայէթ շու սօն կիւնլէրատ մատատ Զին մէսէլէսինէ կէլտիքատ, կէմի գարայա օՀԹուրմուշ կիպի իսէ տէ պաԹաճագ տէրէճէտէ պիր սագաթըզը վարմը տրը, եախօտ աղ պիր հիմմէթլէ Թէբրար եիւզէպիլէճէքմի, շիմտիքի հալտէ մալիւմ օլմայուպ, իլէրիւտէ բունումայը զուհուր օլաճագ վուգուաթ պունու պիկ պէյան իսէճէք տիր։

Շիմտիքի հալտէ Լ օրտ Բալմէրսթօնուն ալէյհինէ գրյամ իսէն մուխալիֆէթ կիւրիւհինին պաշընտա Լ օրտ Տէրպի վէ Տիզրայէլի վէ Լ օրտ Ռօն Ռուսէլ վէ Սըր Կլատսթընը վէ Գլոպպըն նաման քիմսէնէլէր օլուպ, պունլարտա ԻնկիլԹէրրաճա, պէօյիք իսմէր տիր, լաքին պունլարընի պէշի տէ Լ օրտ Բալմէրսթօնու տէվիրմէյէ միւԹէֆիգ իսէլէրտէ սայրը խուսուսատէ հէմէֆքեար օլմատըգլարընատան, պունլարընի Լ օրտ Բալմէրսթօնա գարշը չըգարտըգլարը գուվվէթ արգասը ինճէ, վէ պիր սրրտա իւզէրինէ տիզիմիշ ասքէր սաֆիզնա պէնդէր քի, նէրէսինատէն եարըլտա, արգասը պօշ օլտու զունատան գօլայճա տաղրլապիլիր, վէ պու հալտը զանընիտէրիզ։ Ալ ա Լ օրտ Բալմէրսթօնու մէսնէտատ ԹուԹան։ Կէրէք ճէնկճէ վէ կէրէք բօլԹիգատա տիւշմէնին գուվվէթինի տաղրԹմագ, վէ պիր նօգԹայա Թօփլամամագ էն պէօյիւք ճէնէրալարը վէ բօլԹիգա մուալիմէրինին պիր Թէտպիրի բէսէնատասի օլուպ, Լ օրտ Բալմէրսթօն տախի պունու ֆէհմ իսէմյէճէք ագըլարատան օմմարըզընատան ալէյհինատ օլան ճէսիմ ֆագաթ տաղընըգ վէ եաբըմըշ գուվվէթէ քէնտիսի սըգը վէ գալի պիր գուվվէթ չըգարմագատա տը։ ԻնկիլԹէրրա ահալիսի էֆքեարընը միհվէրի օլան զաղէթալէրատէն տախի, եալընըզ Թայմըզ վէ Մորնինգ Բօսթ զաղէթալէրի Լ օրտ Բալմէրսթօնա Թէրաֆ տուրուպ, նուֆուզ վէ Թէսիրճէ պունլարատան էանա օլմայան Մորնինգ ԼոմվէրԹաղը, Մորնինգ Գրրօնիքլ վէ Մորնինգ Հէրօտ զաղէթալէր տախի, Լ օրտուս միւշարալէյհին ալէյհի վէ մուխալիֆէթինատէ օլուպ հէր պիր հարէքէթինի զէմմ վէ հէր պիր Թէտպիրինի ֆասլ իԹմէքատ տիրլէր։ Շու սօն կիւնլէրէ կէլինճէյէտէք, Լ օրտ Բալմէրսթօնուն տիւշմէնլէրի իւզէրինէ զալէպէ իսէճէյի զիյատէ իհԹիմալը իսի, չիւնքի հէրնէ գատար միլլէթ վէքիլլէրի մէճլիսի օն եէտի բէյ իլէ քէնտինէ մուզայիրէթ կէօսթէրտիկը իսէ տէ քէնտիսի տախի, գրալիչանը էմրինի Թահսիլ իսէրէք պու մէճլիսի տաղլԹմայա միւգԹէտիր օլմուշ տուր։ Լաքին Զինատէն կէլէն սօն խապէրլէր քի, աշաղատա օգուսյտաճաղը, մուխալիֆ կիրիհինէ եէնի վէ գուվվէթլու պիր սիլահ տահա վէրմիշ տիր։ Պու խապէրլէրէ նազարէն, Ինկիլիզլէր Հնդիքի հալտէ Զինլէրատէն պօղուրմուշտուր տէնէմէզ իսէ տէ, ադճագ քէնտիլէրինի մուհաֆազա իսէպիլիպ, Զինլէրէ պիր հիուճիմ իսէմէյէճէքլէրի տախի տէրէճէյի պէտահէթատ աշիքարէ չըգմըշ տրը։ Զին մէմալիքինատ օրան Ինկիլիզլէրին ճանլէրի վէ մալլէրի աղիմ պիր Թէհլիքէտէ տիր, վէ շիմտիքի հալտէ տախի ճանտան վէ մալտան պիր Թէհլիքէտէ տիր, վէ շիմտիքի հալտէ տախի ճանտան վէ մալտան օրանլէրին սայրը բէք աղ տէյիլտիր։ Պու խապէրլէր Լ օրտ Բալմէրսթօնա (իհԹիմալը մուվագգաթէն) պիր եէնի զաաֆ վէ տիւշմէնլէրինէ պիր եէնի գուվվէթ օլմուշտուր, վէ Ինկիլիզ ահալիսի Զինատէ օլան հէմշէհրիլէրինին պուլունտուգլարը մուխալթարալը հալի, պիլա ֆիւԹուր սէյր իտէն Թագրմատան տէյիլ տիր։ Վ ագատա Զին Թէրաֆընա եէնիտէն առքէր վէ տօնանմա ԹէրԹիպ օլունմուշտուր, լաքին պու գատար զաղ մահալէ տաքէր վէ տօնանմա վաղ օլունճայատաղ, օրատա օլան Ինկիլիզլէրին պաշընա եէնի պիր գաղա վէ ֆէլաքէթ կէլմէ տախի հալտէ, Լ օրտ

Ի՞նչ է նշանակում ազգասիրություն։ Ազգասիրությունը նշանակում է ամենայն ինչ, որ ազգի բարեկեցությունն է

քէթի պերիպերինէ պիրլէշիրմէք էֆքեարը, Ռուսիա տէվլէթի Նէզ-ամինատ էէնի պիր թէսպիր օրմայրպ, 1828 տէ տարի պու տէվլէթ պու խուսուսա չալըշմիշ, վէ օ վագըթլարտա կէօսթէրմէյի թէսպիր, հիչ օր մազսա մէմլէքէթէյնին կիւմրիւքճէ վէ տաքէրճէ պիրլէշմէլէրի մառատէլէրինէ խպարէթ իմիշ։ Պունա օ վագըթ տարի պաղը Ալի մուֆթաքաթ կէօսթէրմէտիսինինէ հուսուլա կէլէմէմիշ տիր։ Վէ Ռուսիա միզէքքէրէսինին մառլինէ նազարէն, պու խուսուս Ասթրիա տէվլէթինին տարի շարգ մէսալինինէ օրան նէյէթ վէ էֆքեարընա մուզայիր կէլմէսինինէ օ վագըթլար պու տէվլէթ տարի, խուսուսու մէգքիւրիւն մէնինէ տայ իմիշ տիր։ Այ հասըլ պու իքի մէմլէքէթին իտարէյի միւլքյնէ վէ բօլթիգէսէրի այրը այրը օլարագ ֆագաթ կիւմրիւք, տաքէր, վէ մէճլիսճէ պիրլէշմէլէրի միւմքին կիւպի թէսպիրլէր տարի էօյմէտ պէրիւտ նէչը օլունմուշ իսէտ, պունուն տարի իճրաատը ֆիլիզէսինտէ տէրքեար օրան միւշքիլաթը ազիմէնին տէֆինէ պիր չարէ կէօսթէրիլէմիշ օլուզունատ, հէնիւզ պարթալ հիւքմիւնտէ տիր։

— Ֆրանսա պէօյիւք էլչիսի Բօնթ Մօրնինին հէնիւզ Իմթրօպուրղտա իգամէթինէ կէօնակէօն վէսիլէլէր պէյան օլունմուշ իսէ տէ, Ֆրանսա իլէ Ռուսիա տէվլէթլէրի պէյնինտէ պիր եէնի թիճարէթ ահանամէսի թանզիմ օլունաճաղընատա, միւշարէյէյին Իմթրօպուրղտա իգամէթինէ շիմտիտէ պու խուսուս սէպէպ պէյան օլունմուշ տուր։

ՍՊԱՆԻԱ։ Պու տէվլէթ հագգընտա հէր նէ տէնմիշ իսէ տէ վիւքէլանըն մագամարընտա գաիմ օլտուգլարընա պիր շէքք վէ շիւպհէ գալմայրպ, հաթտա եէնի մէճլիսէ ինթիխապ օլունաճաղ ազալար տարի պիւթիւն վիւքէլա թէրաֆընտա օլտուգլարը շիմտիտէն թէպէյիւն իմիշ տիր։

ՆԱՖՕԼԻ։ Ռուսիա իմբէրաթորունուն վալիսէսի իմբէրաթորիչա հաղրէթլէրինին թէվասսիւթիւ իլէ։ պու կիւնլէրտէ Նաբօլի տէվլէթի իլէ Ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տէվլէթլէրի պէյնինտէ, պու էնտատէ կէրէյի կիպի պիր հիւնիւ իւլքէթ հասըլ օլմայա պաշլամըշ տըր։ Պու տէվլէթ իլէ տուէլը զարպլիյէ պէյնինտէ պիր հիւնիւ միւսալէհէնին իպգասը իչիւն, հէր նէվի մուգավէլաթ հազըր տըր տէնիյօր։ Ֆագաթ իլք հարէքէթի քիմսէ գապուլ իմիյրիպ։ Նաբօլի գէրալը պու խուսուստա նէ մէրթէպէ ըսրար իմիշքտէ իսէ օ պիր տէվլէթլէր տարի օ տէրէճէ վէ տահա զիյատէ ըսրար իմիշքտէ օլտուզունատ պու իլիշքիքտէն նասըլ գուրթարըլաճաղը հէնիւզ մալիւմ օլամամըշ տըր։

ԱՃԷՄ։ Ճէմատէն պիրի պիրինէ մուզայիր կէօնակէօն իտարէլէր ալընմագտա իսէ տէ։ Բարիսէ միւսալէհէ իմզալանտըղը սահիհ վէ ըէամի օլտուզունատ պու հավատիսլէրտէ պիր էհէմմիյէթ գալմամըշ տըր։

Բարիսէ Ֆիւրիւզ խանըն իմզալատըղը ահանամէ սիւրէթինի, Լէոբանատա պէճ զաղէթատը շու վէճհ իլէ խիւլասա իմիշ տիր։

1. Ինկիլիզլէրին տաքէրլէ զապթ իթաիքէլի։ վէ իթմէքտէ օլտուգլարը Ճէմ մէմլիքի, քէտմիլէն Ճէմ տէվլէթինէ կէլի վերիլէճէք տիր։

2. Ճէմ տէվլէթի Ֆիզան հիւքիմէթինին իսթիգլալսէթինի թանրյաճաք տըր, եանիյա, պիր տահա Ֆիզանիսթանի իչէրինէ գարըշմայա ճաղ։ (Ճէմէմին Ինկիլիզլէ օլան էն պէօյիւք ֆէտաքէարլըղը պու տուր տէնիյօր, չիւնքի Ճսիա գրիթանընտա պունուն իլէ Ինկիլիզին նուֆուզ, մէնաֆի վէ թէմէլիւքիւ քէսրէթ պուլճաճաղ տըր։)

3. Հէրաթ չէհրի քէնտի տահիպլէրինէ թէպիմ օլունուպ իսթիքլալսէսէլ իտարէ օլունաճաղ տըր։

4. Ճէմ իլէ Ինկիլիզ տէվլէթի պէյնինտէ եէնիսէն պիր թիճարէթ ահանամէսի թանզիմ օլունաճաղ տըր, Ինկիլիզ վէ Ճէմ քիքիսի տարի պիրիպիրինէ էն պիատէ տօսթ օլան միլէթլէր մուամէլաթընը կէօսթէրէճէքլէր տիր։ (պու պէնատէ Ինկիլիզ գօնսօլօսլարընը նէրէլէրտէ վէ նէ թալիմաթլէ իգամէթ իտէճէքլէրի տարի պէյան օլունմուշ տուր։)

5. Պունատան պէօյլէ Ինկիլիզ տէվլէթի, Ճէմ թէպաալարընա հիմայէթ իթմէյէճէք տիր։

6. Ռէնկատէն էվվէլ Ճէմատէ Ինկիլիզ կէչիսի օլան միւսիւ Մըրէյ եէնէ թէհրանա ալտէթ իտէճէք օլտուզունատ, քէմալը թաապիմաթ վէ իհթիրամաթ իլէ գապուլ օլունաճաղ տըր։

(Պու մատտէ Լորտ Դավի իլէ Ֆիւրուզ խան պէյնինտէ ազիմ վէ շէտիտ միւճատէլէլէրէ մուճիպ օլմուշ տուր։)

Գարրագ ատալարը եէնէ Ճէմատէ գալըպ, հիչ պիր տէվլէթին մալի օրմայաճաղ տըր տէր զաղէթայը մէզքիւր։

Իշ պու ահոնամէնին տէվլէթէն տէվլէթէ թասրիգ օլունմասընա իչ այ վատէ վերիլմիշ օլտուզունատ, Ճէմ շահը թէրաֆընտան մուսատտըգ սիւրէթի Բարիսէ վասլ օլտուգլայն, միւշարաէյհ Ֆիւրուզ խան պու սիւրէթի ալըպ, Լոնտրա ճանիպինէ կէօթիւրէճէք տիր։ Վէ միւշարաէյհ իչիւն Լոնտրատա միւսթագիլէն պիր սարայ տէօշէնմէքտէ օլտուզունատան մայիսին իպթիտայէրինտէ ազիմէթի մէմուլ տուր։

Ալէօքսանդր մատտէսի։

Ալէօքսանդր մատտէսի, պիր էյամ միւսթէրիհ օլաճաղ պիր սիւրէթ քէտպ իթաիքտէն ասղրա, շիմտիլէրտէ թէքքարէն էնտիշէյէ մուճիպ պիր հալէ կէլմիշ տիր, չէօյլէ քի, Ալէօքսանդր ահալիսի, Բրուսիա տէվլէթինին պաղը մուամէլաթընտան ճէսարէթ ալարագ, եէնիսէն ֆէսատ ու իխթիլալէ գալգըշմըշլար տըր։ Պունլարտա պաղը մինատսիպէթսիզ հարէքէթ վէ իխթիլալէ գըյամ կիպի հալլեր կէօրինտիյինտէն, Օվչէրի ճումհուրու մէմուրլէրի տարի պու վէսիլէ իլէ թէրթիպաթը իհթիամթէյէ տէվամ իտիպ, իլանլար նէչը իթմիշլեր, վէ Սիւսլէրին զաֆլէթատ պուլունմամասը իչիւն թէտարիքտէ օլմալարընը իհթար իլէմիշլեր տիր։ Բէզալիք կէօնիւլիւ ասքէրտէն պիր ալայ թէտարիք օլունուպ, պէշ քիչիտէն միւրէթթէպ պիր գօմիսիօն տարի պու ալայա գօմանատա իթմէյէ պաշլամըշ տըր։ Իմտի հէրնէրէտտէ պիր իհթիալ ալամէթի զուհուր իթտէ, ասքէր վէ սիլահ գուվվէթի իլէ պատրըլճաճաղընատան եէնիսէն պիր գան տէօքիւլմէսի տարի իհթիմալտէն պայիտ տէյիլ տիր։ Պու հալէ նազարէն, Բարիսէ Ալէօքսանդր մատտէսի իչիւն ադտ օլունաճաղ միւքեալէմէ մէճլիսինին պիր ան էվվէլ թօպլանմասընա հէր թէրաֆտան արզու կէօսթէրիլմէքտէ տիր։

— Պէլճիգատա թաղ օլունան Նօրդ նամ զաղէթա պու հալի վէսիլէ իտէրէք։ Լոնդրանին ումումի ահվալը բօլթիգէսի իւզէրինէ շու միւթալասայը իթմիշ տիր։

„Խիւլասայը քէլամ, սուլհ վար, լաքին սալահէօգտուր, վագտա ասքէր մուհարէպէտէն մէքս օլմուշտուր, լաքին էհլը բօլթիգա վէ տիբլոմաթլար պէյնինտէ հիչ պիր վագըթ պու մէրթէպէտէ շիտէթլէլ պիր միւճատէլէ զուհուրի կէօրիւլմէմիշ տիր։ Ռէնկ վագթընտա թաապուրլարա վէ ալայլարա ասքէր իլավէ օլունտուզու միւսիւլիւ, շիմտիտէ գալէմէրէ վէ թահրիրաթ օտալարընա մէմուրլար իլավէ օլունմագտա տըր։ Վէ վագտա ասքէրլէրէ սիլա իթմէյէ բուխսաթ վէրիլմէօր, լաքին պունուն մուզայիրի տէվլէթ թաթարլարը սիլատան իրզ մէթէ չաղըրըլըօրլար։

Պունու տէյիպ մէգքիւր Նօրա զաղէթասը, պու էսնատէ տուէլը Իսրա պէյնինտէ մուճիպի միւնազարա օլան մէսայիլի տարի պէր վէճհը ատթի թաատտատ իտէր։

„Բրուսիանըն Ալէքսանդէր էյալէթինէ գարշը, վէ Ասթրիանըն Սարտինեայա, վէ Ինկիլիզին Նաբօլիսէ, Ճէմ, վէ Չինէ վէ Տանիմարգանըն Ալէմանեայա, վէ Սպանեանըն Մէքսիգօյա գարշը թուԹտուգլարը տավալար ազ զայլէ վերէճէք շէյլեր տէյիլտիր, վէ պագալըմ բօլթիգա տիմանը պունճա ազիմ տավալարա նէ սիւրէթտէ պիր հիւքմ վերիլէճէք տիր։»

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԹԻՆԷՎԻՆ

Պուզտան ճանիպինտէն շու վէճհ իլէ եազըլը տըր։ Պուզտան ասքէրի եարըմ թաապուր բիտտէ պիր պէօլիւք թօփճու վէ պիր պէօլիւք սիվարի օլտուգլարը հալտէ, Պօլկրատ շէհրինէ վասլ օլուպ, կէրէք պու պէլտէ վէ կէրէք Իսմայիլ վէ Ռէնի գալէլէրինէ թէվճիհ օլունմուշտար տըր։

— Կէչէն մէճմուատէ զէքք օլունան Իսլամ խաթունու հիքեայէսինին եալան օլտուզու բէսամէն պէյան օլունմուշ տուր տէր Իրէս Ֆ'Օրիան զաղէթասը։ Յոթինչ տարի վագտա պիր Իսլամխաթունունուն քէնտի օղլունու էօլտիւրտիւիւ եալան պիր հիքեայէ տիր, ֆագաթ էհլը ըզ կիւրուտէն օլմայան պիր խաթուն քէնտինէ սարգընընըզ վերէն պիր էրքէյին էլինտէն գուրթուլմագ իչիւն էրքէքլէ միւնազարա իթմէքտէ էրքէք պիր գաչ եէրինտէն պըչագը եարալանմըշ տըր տէր։

— Բարիստէ Ռում միլէթի իչիւն պիր ճէմիյտա Ռում քիլիսէսի ենարըլաճաղ օլուպ, մէսարիֆինի Ռուսիա իմբէրաթորու Ալէքսանտրօ հազրէթլէրի վերէճէք օլտուզունատան զայէթ մէշհուր վէ կիւզել պիր քիլիսէ օլաճաղ մըշ։

— Կէչէն մէճմուալէրին պիրինտէ հիքեայէ օլունտուզու վէճհիլէ, կէչէնտէ Մարմարա տէնիզինտէ զուհուրա կէլէն տէնիզ հրսրզարընին պիր թագըմը էլէ կէչիպ, տէմիրէ վուրուլարագ Ասիթանէյէ կէօնէրիլմիշ վէ տիկէր թագըմը տախի կէճէ կիւնտիւզ արանըրընընտան, եագընտա պունլար տախի թուԹուլաճաղ տըրլար։

— Ուլահ Պուզտանտան վարիտ օլան սօն հավատիսաթէ նազարէն, Ասթրիա ասքէրի մէմլէքէթէյնտէն չըգմաղա պաշլամըշլար տըր, իմտի պու պապտէ նէչը օլունան սայրը հավատիսլէր քէաֆֆէթէն եալան տըր։

— Պաղը մէսմուաթէ նազարէն, Պէօյիւք տէրէճէ օլան Ինկիլիզ տօնանմասը, ագ տէնիզէ հարէքէթէ հազըր պուլունմագ իւզրէ, Պէօյիւք տէրէճէտէն Սալը բաղարը աչըղընա էնէճէքմիշ։

— Ճէրքէս։ Պու ճանիպատէն կէլէն հավատիսլէր միւհիմմ տիր։ Մահը ճէմազիլ ախիրըրն օն պիրինճի կիւնիւ տէօրթ պին գատար Ռուսիա գազագլարը, Ռուսան նէհրինի պէրի թէրաֆա կէչմէքճէ օլտուգլարը հալտէ Նայիպ Իմին հազրէթլէրի խապէրալըպ, վէ տէրագատ քիւլխէթլիւ ասքէր ալարագ պունլարա գարշը կիթմիշ տիր, վէ եէվմը մէզքիւրտէ պիր պէօյիւք վէ գանը մուհարէպէ օլարագ, գազագլար պիր էյամ մուգավէմէթ իթմէքճէն սօղրա, չէրքէսլէրին շիտէթինէ տայանամայարագ շիթատլէ ֆիրարէ գարար վէրիպ էնայը բահտ, Թիւֆէնք, չանթա վէ օրտու ատըրլագլարընընը քեաֆֆէսինի վէ մէյտանը մուհարէպէյի տախի չէրքէսլէրէ թէրք իթմիշլէր տիր։ Պու ճէնկտէ Ռուսիալըլարտան պէշ եիւզ քիշի էօլիւ օլարագ, վէ պիր չօգտա եարալը մէյտանտա գալմըշ տըր, չէրքէսլէրտէն եալընըզ իւչ եիւզ քիշի էօլիւպ, Ռուսիա ասքէրինին սիլահլարը, չանթալարը վէ սայրը լէվազիմաթ վէ իւչ քարէ տախի չարխա թօփու չէրքէսլէրին էլինէ կէչմիշ տիր։

— Մալիւմ օլան միրալայ Մէհէմմէտ պէյ (Բօնթ Պանճիա) Կիւպա նամ մահալտէ քեաֆֆէի արգատաշլարը վէ սիլահ վէ ճէպխանէլէրի իլէ պիսէլամէթ գարայա չըգրպ, Չէրքէսլէր թէրաֆընտան քէմալը իլթիֆատլէ գապուլ օլունմուշտար տըր։

— Խոպագ գարուատանը տէրեա Մահմուտա բաշա հազրէթլէրի, Խսկիւտարտա վագի սահիլխանէլէրինտէ կէչէն հաֆթա վէ ֆատթ իթմիշլէր տիր։

— Իտագընտա Խրիսթիյան միլէթլէրինին ասքէր եապմասը, վէ ասքէրլէյէ պէտէլ օլարագ ալընմագ վերկիլէր, վէ ֆերմանը Ալի մուճիպինճէ իհտասը լազըմ կէլէն մուխթէլիֆ մուհասիպէ տիվանլարընին նիզամաթը նէչը օլունաճաղ տըր տէնիյօր։

— Ալէքսանտրատան կէլէն սօն խապէրլէրէ նազարէն Ալման միւնէճիմէրինտէն պիրիսի, Լիբսիատա փետրուտրըն 22 ինճի կիւնիւ սապահա գարշը պիր քիւչիւք ֆագաթ զայէթ բարլագ գույրուգլու եըլտրզ միւշահէտէ իթմիշ տիր։ Պու եըլտրզ կէօք եիւզիւնտէ Ռէկա թաապիր օլունան եըլտրզ քիւմէսինին ալթընտա օլուպ, չօգ ֆագաթ կէօրիւնէպիլտիյի հալտէ, կէրէք հարէքէթի, վէ կէրէք նէ թարզ եըլտրզ օլտուզու եախտա հալա տիւնեայա չարքաճաղ տէյի ինանմըրը պէքլէսէյի եըլտրզ պումուտուր ալնաշըրլաճաղ տըր։

— Գարատաղ Պօյմասը Իրէնա Ֆանիլա, ալաֆրանկա մարթըն սէքիզինճի կիւնիւ Բարիսէ վասլ օլմուշ տուր։ Իրէնը մումայիլէյհ օթուզ պէշ եաշընտա օլուպ, էամէր գըսսա պօյլու վէ զայիֆճէ իմիշ, վէ մատամասը տախի պէրապէր իմիշ, վէ քէնտիսի տաղը արնաուտ գյյաֆէթի կիմիշ օլուպ, էթպաալարը տախի ուզուն վէ գուվվէթլիլ եէյիթլէր իմիշ։

— Հալէպ ճանիպինտէն Յոթինչ զաղէթասընա շու վէճհ իլէ եազըլը տըր։

Հալէպ վալիսի սապրգ Համոի բաշանըն խաղինէյէ կիտէճէք խայլաճա վարիտաթը քէնտի իւզէրինէ կէչիրմիշ օլտուզու, վէ պու պապտէ Ուրֆա գայիմագամը Լուսուֆ բաշանըն տախի քէնտիսինէ միւթթէֆիգ պուլունտուզու ասքէրի գօմանատա, ֆէրիդ Ազմի բաշա թէրաֆընտան պապը Ալնէ շիքեայէթ օլունտուգտա, պապը Ալի ճանիպինտէն պուիուսուսուն լիթֆթիշինէ թայէ-ին պույրուլան ատատէթլու Լամին էֆէնտի հազրէթլէրի, ճանիպի մէգքիւրէ

ԳՆՈՒՄՆԵՐ ՓՈՔՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԱՐԱՆԻ

5 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1857

Լուսաւոր սիրելի հիւր մեր	121½
Կէտերեր • 5 ոչ փոյթ	
Փարիզ • • • • • • • •	192—191
Մարդիկ • • • • • • • •	
Ամերիկա • • • • • • • •	473—468
Ընդարձակ • • • • • • • •	
Կիւրեղեան • • • • • • • •	473
Լիսիոս • • • • • • • •	
Հ. Դ. • • • • • • • •	
Հեղինակ • • • • • • • •	
Հաստատ • • • • • • • •	

9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1857

Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	111½
Ղարաբաղ	
Գրիգոր • • • • • • • •	22½
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ղարաբաղ • • • • • • • •	28
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	26
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	108
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	26
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	24
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	125
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	13½
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	96
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	97
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	2,7
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	99
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	19
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	172
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	57
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	26
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	390—400
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	28
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	42
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	57
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	60
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	6
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	4—3
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	

ԳՐԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐ ԵՎ ԳԻՆԵՐ

Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	
Ամենայն սիրելի հիւր • • • • • • • •	